

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	องค์ประกอบทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับเชาวน์อารมณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	
ชื่อผู้เขียน	นางสาวเจริญ น้าสุวรรณ	
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต	สาขาวิชาจิตวิทยา โรงเรียน	
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์แสงสุรีย์ ลำอาก์กุล	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ ดร.นพนธ์ สัมมา	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์มุกดาชาติปัญญาชัย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเชาวน์อารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีเชาวน์ปัญญา บุคลิกภาพ ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการแตกต่างกัน และเพื่อศึกษาอิทธิพลร่วมกันของปัจจัยด้านเชาวน์ปัญญา บุคลิกภาพ และค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ในการพยากรณ์ระดับเชาวน์อารมณ์

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 535 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามลักษณะทางประชากร แบบทดสอบเชาวน์ปัญญา Standard Progressive Matrices (SPM) แบบวัดบุคลิกภาพ Maudsley Personality Inventory (MPI) แบบวัดค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ และแบบวัดเชาวน์อารมณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นๆ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีระดับเขาวนปัญญาแตกต่างกัน มีระดับเขาวนอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่มีระดับเขาวนปัญญาจาก SPM ก่อนข้างฉลาด มีเขาวนอารมณ์สูงกว่านักเรียนที่มีระดับเขาวนปัญญาจาก SPM ปานกลาง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีบุคลิกภาพในมิติเก็บตัว - แสดงตัวแตกต่างกัน มีระดับเขาวนอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีระดับเขาวนอารมณ์สูงกว่าบุคลิกภาพแบบเก็บตัวและแบบกึ่งเก็บตัวกึ่งแสดงตัว
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีบุคลิกภาพในมิติมั่นคง - ห้วนไหวแตกต่างกัน มีระดับเขาวนอารมณ์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ในการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพในมิติเก็บตัว - แสดงตัว และมิติมั่นคง-ห้วนไหวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์กันทั้งรายด้านและรวมทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. เขาวนปัญญา บุคลิกภาพ ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถร่วมกันพยากรณ์เขาวนอารมณ์ได้ร้อยละ 11.6 ($R^2 = 0.116$)
6. ตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์เขาวนอารมณ์เป็นอันดับแรกคือ ค่านิยมด้านการปฏิบัติ ตามคุณธรรมของศาสนา รองลงมาคือ บุคลิกภาพมิติเก็บตัว-แสดงตัว เขาวนปัญญา และบุคลิกภาพ มิติมั่นคง-ห้วนไหว ตามลำดับ เมื่อพิจารณาอำนาจในการพยากรณ์ของตัวแปรอิสระเหล่านี้ พบว่า ค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการที่เหลืออีก 4 ด้าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับค่านิยมด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนาในระดับค่อนข้างสูง จึงทำให้ไม่สามารถร่วมพยากรณ์เขาวนอารมณ์ได้

Thesis Title	Psychological Factors Related to the Emotional Quotient of Matayomsuksa 3 Students in Amphoe Mueang Changwat Chiang Mai	
Author	Miss Chareon Khumsuwan	
M.S.	School of Psychology	
Examining Committee	Assoc. Prof. Sangsuree Sum-angoon	Chairman
	Assoc. Prof. Dr. Napon Samma	Member
	Asst. Prof. Mugda Chatbunchachai	Member

ABSTRACT

The objectives of this research were to compare the emotional quotient among students with different levels of intelligence, different personality traits and different levels of five basic values and to determine the relationship between intelligence, personality traits, and five basic values with the emotional quotient of Matayomsuksa 3 students.

The subjects consisted of 353 Matayomsuksa 3 students studying in the second semester of the 2000 academic year who were selected using Multistage Random Sampling from secondary schools under the Department of General Education, Ministry of Education in Amphoe Mueang Changwat Chiang Mai. The instruments used for collecting data included student background questionnaires, the Standard Progressive Matrices (SPM) intelligent test, the Maudsley Personality Inventory (MPI), a five basic value inventory and an emotional quotient inventory. The program SPSS for Windows was used to analyze the data including descriptive statistics, one-way analysis of variance, two-way analysis of variance and stepwise-multiple regression analysis.

The results are as follows:

1. There was a statistically significant difference in emotional quotient ($P < 0.05$) among students with different levels of intelligence. Specifically, students with higher average SPM intelligence scores had a higher emotional quotient than students with average SPM scores.
2. There was a significant difference in emotional quotient ($P < 0.01$) among students with different introvert-extrovert personality scores. Specifically, the extrovert personality students had higher emotional quotients than either introvert or ambivert personality students.
3. No difference in emotional quotient was found among students with different stability-neuroticism personality scores at the .05 level of significance.
4. No difference was found at the .01 level of significance in an interaction study between introvert-extrovert and stability-neuroticism personality.
5. Intelligence, introvert-extrovert personality, stability-neuroticism personality and religious values significantly predicted the emotional quotient of the students; however, the explanatory power was only 11.6% ($R^2 = 0.116$).
6. Religious value was the best single predictor of emotional quotient, followed by introvert-extrovert personality, intelligence, and stability-neuroticism personality, in that order; however, a positive correlation was found between religious value and the other four basic values. (multicollinearity)